

gang, at stålpriserne har et niveau, hvor det vil være en givtig forretning at eksportere mindre eller større skibe. Det vil sjældent være muligt at ændre loven så hurtigt, at vægtgrænsen altid vil afspejle udviklingen på stålmarkedet, hvorimod en bemyndigelse til ministeren gør det muligt at foretage de nødvendige justeringer i rette tid.

2.2. Dokumentation og oplysningspligt

Vurderingen af hvorvidt en genstand skal klassificeres som affald, afhænger efter affaldsdefinitionen i affaldsbekendtgørelsens § 3, stk. 1 af, om indehaveren skiller sig af med genstanden, er forpligtet hertil eller har til hensigt at skille sig af med genstanden. En klassificering af affald afhænger således i mange tilfælde af indehaverens subjektive intentioner.

Hvis ikke indehaveren – dvs. den, der har skibet i varetaget eller andre involverede (eksportør eller mægler) forpligtes til i visse nærmere tilfælde at medvirke til oplysningen af en sag, herunder forpligtes til om muligt at redegøre for indehaverens intentioner med en genstand, kan sagsbehandlingen besværliggøres.

Der er ikke i EU's affaldsrammedirektiv, transportforordning eller i den danske affaldsregulering regler, der fastlægger, hvem der skal dokumentere, hvorvidt en genstand er affald eller ej. EF-domstolen har ikke taget konkret stilling til, hvem der har bevisbyrden i sådanne sager, men har i dom af 15. juni 2000 (Forenede sager C-418/97 og C-419/97), der vedrørte spørgsmålet om en genstand var et produkt eller omfattet af affaldsdefinitionen i affaldsrammedirektivet, generelt udtalt, at spørgsmålet om, hvorvidt der »faktisk foreligger affald i direktivets betydning, skal imidlertid undersøges på grundlag af samtlige omstændigheder, hvorved der skal tages hensyn til direktivets formål, og det skal påses, at dets virkning ikke begrænses.«.

Det vurderes, at den gældende regulering om oplysningspligt i miljøbeskyttelsesloven ikke i alle tilfælde vil dække det oplysningsbehov, der kan opstå i en sag.

Miljøbeskyttelseslovens § 72 er den generelle regel for oplysningsforpligtelser til myndighederne. Efter bestemmelsens ordlyd skal den, der er ansvarlig for en virksomhed, der kan give anledning til forurening, efter anmodning fra myndighederne give alle oplysninger, herunder om økonomiske eller regnskabsmæssige forhold, der har betydning for vurderingen af forureningen og eventuelle afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger.

Ordlyden i § 72 synes ikke umiddelbart dækkende for den situation, at myndighederne er blevet op-

mærksom på et skib i en havn, der evt. er solgt til udlandet, og hvor det endnu ikke er afklaret, hvorvidt skibet er solgt til skrot eller til drift – og hvor de oplysninger, som myndigheden har brug for i første omgang, skal afklare, hvorvidt der overhovedet er tale om affald og dermed en potentiel forurening. På dette stadium af sagsbehandlingen i en sag om klassificering af skibe som affald er det således et fortsat spørgsmål, der skal afklares i dokumentationsfasen, hvorvidt skibet overhovedet er omfattet af miljøbeskyttelseslovens affaldsregulering om bortskaffelse og transportforordningens regler for eksport af affald.

Miljøbeskyttelseslovens § 72 retter sig endvidere alene imod den til hver tid ansvarlige for virksomheden, og kan således ikke anvendes til at anmode om oplysninger fra andre involverede (dvs. eksportør, mægler mv.) i en sag.

Der vurderes ej heller i miljøbeskyttelseslovens kapitel 6 om affald eller i affaldsbekendtgørelsen at være regler om oplysningspligt, eller hjemmel til at pålægge en oplysningspligt, der vil være egnet til at afkræve ejeren af et skib, hvis videre færd er uvis, dokumentation for denne færd.

Det vurderes derfor at være nødvendigt, at der fastsættes regler om en særlig oplysningspligt for sælgere, købere og andre aktører i sager om klassificering af affald – herunder klassificering af skibe som affald.

2.3. Forbud mod eksport af skibe forud for, at der er truffet afgørelse

Det må antages, at der i sager om klassificering af skibe som affald i visse tilfælde vil være en risiko for, at ejeren af et konkret skib, som af myndighederne er mistænkt for at være solgt til skrot, vil lade skibet afsejle fra den danske havn uden at afvente myndighedernes afgørelse.

Der foreslås derfor indført en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om, at et skib med destination uden for EU/EØS ikke må eksporteres (dvs. lade skibet forlade dansk territorium), førend der er truffet afgørelse om, hvorvidt skibet må anses som affald efter den til hver tid gældende bekendtgørelse om affald.

Ministeren kan således med hjemmel i bemyndigelsen fastsætte regler om, at et skib, der påtænkes eksporteret uden for EU/EØS ikke må forlade dansk havn, når myndighederne har meddelt, at myndighederne vil vurdere, hvorvidt skibet er affald. Det bemærkes, at myndighederne kun forventes at indlede en sådan sagsbehandling, når oplysningerne i en sag medfører, at det vil være relevant at vurdere, hvorvidt